

วิสัยทัศน์ (Vision)
รองศาสตราจารย์ ดร.สีบพงศ์ ธรรมชาติ

“มवल. สร้างบัณฑิตที่ดีและเก่งสู่สังคมไทยและสากล พัฒนาสังคม บนฐาน ของ
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่แข็งแกร่งและศิลปะและวัฒนธรรมที่สมบูรณ์
เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของไทย”

วิสัยทัศน์ ดังกล่าวนี้เกิดจากพื้นฐานความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่สั่งสมมาเป็น ระยะเวลายาวนาน ในฐานะประชาชนที่เป็นพลเมืองไทยคนหนึ่ง และรับราชการมาตั้งแต่อายุประมาณ ๒๐ ปี ทั้งสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ และสำนักงานการอุดมศึกษา รับราชการในระบบ ราชการ ๒๔ ปี และกำกับรัฐที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นเวลา ๑๖ ปี (เกษียณอายุการทำงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖) ขณะนี้ยังปฏิบัติงานในฐานะผู้บริหารตามวาระอยู่ที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อีกทั้งได้รับการโปรดเกล้าฯ ให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ สภาปฏิรูปแห่งชาติ และครบวาระเมื่อ วันที่ ๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๘ จากระยะเวลาที่ผ่านมาของการปฏิบัติหน้าที่ ครู อาจารย์ ผู้บริหาร และการเข้าไปมีส่วนในการปฏิรูปประเทศไทย ทั้งในระบบราชการและกำกับรัฐ ตลอดจนการเรียนรู้สภาวะสังคมแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ได้เห็นภาพทัศนคติเกิดข้อสรุปด้านต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในหน่วยงาน ที่นำไปสู่ความสำเร็จในบั้นปลาย อันหมายถึง ความสำเร็จ ความเจริญรุ่งเรือง การดำรงอยู่อย่างมีความสุขร่วมกัน ของบุคคล สังคม และประเทศชาตินั้นเอง ด้วยการใช้อนุวัตรสำคัญในการดำเนินงาน คือ ฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และฐานวัฒนธรรมหรือศิลปะและ วัฒนธรรม(พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ.๒๕๓๕ ใช้น่า ศิลปะและวัฒนธรรม) ทั้งสองอย่างนี้ต้อง ประกอบเข้าด้วยกันจึงจะไปถึงความสำเร็จผลได้เปรียบดังคนที่จะต้องมีทั้งร่างกายและหัวใจ ทั้งสองอย่างนี้ จะต้องมีความสมบูรณ์ แข็งแรงจึงจะมีแรงพอในการกระทำการต่างๆ ได้ หากมีความสมบูรณ์เพียงอย่างใดอย่าง หนึ่งแล้ว การกระทำหรือดำเนินการสิ่งใดย่อมประสบความสำเร็จไม่ได้

จากวิสัยทัศน์ดังกล่าวข้างต้นแยกนี้เป็นประเด็นต่างๆ ตามพันธกิจ (Mission)ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ๔ ด้านดังนี้

๑. การผลิตบัณฑิต

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์กำเนิดตาม พ.ร.บ. เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ถือเอาวันลงพระ ปรมาภิไธยเป็นวันเกิดของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เริ่มเปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๑ ตามแผนการจะ รับนักศึกษาจำนวนหลายพันคนในปีนั้น เพราะมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีความพร้อมในการสร้างสิ่ง สาธารณูปโภค (Infrastructure) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ได้ประจักษ์ว่าบัณฑิตจะเป็นศึกษา ศึกษตามที่ตั้งใจได้นั้น ผู้บริหารสูงสุดของสถาบันจะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการ นั่นคือ การถือประโยชน์ของ ส่วนรวมเป็นที่ตั้งต้องมีความเสียสละทั้งเวลา และทุ่มเทกำลังความรู้ ความคิด ให้กับหน้าที่ที่ดำรงอยู่

โดยเฉพาะอย่างยิ่งอธิการบดีกับรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการจึงต้องมีความสม่ำเสมอในการปรึกษาหารือเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายให้จงได้

การผลิตบัณฑิตเป็นเรื่องสำคัญมากเพราะคือหัวใจห้องหนึ่งของการเป็นมหาวิทยาลัย หากไม่ทำให้เข้มแข็งหรือหย่อนแรงลงไป บัณฑิตที่สำเร็จออกไป ไม่ว่าจะปริญญาตรี โท หรือเอก ก็จะมีคุณภาพไม่เพียงพอ สิ่งนี้จะเป็นตัวฟ้องย้อนกลับมาสู่มหาวิทยาลัย ด้วยเหตุนี้กระผมจึงมีวิสัยทัศน์ในการผลิตบัณฑิตว่า “ผลิตบัณฑิตเป็นศิษย์ที่รับใช้สังคม” ด้วยกระบวนการดังนี้

๑.๑ การรับคณาจารย์หรือบุคลากรทางการศึกษา คณาจารย์หรือบุคลากรทางการศึกษาจะต้องเป็นผู้มีความพร้อมทั้งกาย จิตใจ และวิชาการ นั่นคือความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย นอกจากใบรับรองแพทย์แล้ว ยังพิจารณาสังเกตได้ในขณะที่สัมภาษณ์ จิตใจที่ตั้งงามหรือมีคุณธรรม นอกจากประวัติแวดล้อมที่เป็นลายลักษณ์แล้ว การสืบหาประวัติจากบุคคลอื่นทำให้รู้ได้ ส่วนความรู้ความสามารถและวิชาการมีฐานแข็งเพียงใดแค่ไหน ดูได้จากในขณะสัมภาษณ์ ให้เสนอผลงานวิชาการตามเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ก็สืบสาวประวัติล่วงหน้าเท่าที่พอจะทำได้ อนึ่ง สถาบันที่สำเร็จการศึกษาของผู้สมัครก็เป็นอีกประการหนึ่งที่น่ามาพิจารณาได้ เพราะสถาบันการศึกษาบางแห่งไม่ว่าภายในหรือต่างประเทศนั้น ผลิตบัณฑิตออกมาคุณภาพยังไม่ถึงพอ ทั้งนี้ต้องพิถีพิถันคณะกรรมการที่สอบสัมภาษณ์ด้วย ภายใต้การกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดของอธิการบดี รองวิชาการ คณบดีฯ และหัวหน้าสาขาวิชา อีกทั้งการเชิญผู้ทรงคุณวุฒินอกสาขาวิชามาเป็นกรรมการสอบร่วม ก็ต้องใช้ความพิถีพิถัน นอกจากนี้คงต้องระมัดระวังไม่ให้มีระบบอุปถัมภ์ในเรื่องการสอบเข้าทำงาน การดำเนินการจะต้องยืนอยู่บนฐานของความถูกต้อง สุจริตยุติธรรม มิให้มีความเหลื่อมล้ำหรือการยึดหลักธรรมภิบาลนั่นเอง คณาจารย์ที่รับเข้ามาเน้นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ยกเว้นในสาขาวิชาที่จำเป็นจริงๆ ที่ต้องรับพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก

๑.๒ การพัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง บุคลากรการเรียนการสอนหรือคณาจารย์ต้องมีการพัฒนาต่อเนื่องสม่ำเสมอ แม้ว่าจะมีตำแหน่งวิชาการอยู่แล้วก็ต้องมีผลงานต่อเนื่องกันไป คณาจารย์ใหม่ต้องมีระบบพี่เลี้ยง (Mentor) เพื่อช่วยให้อาจารย์รุ่นใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่างๆ ได้เรียนรู้จากพี่เลี้ยงไม่ว่าด้านเนื้อหาความรู้และการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักศึกษา ซึ่งต้องมีศิลปะในการสอน หลักการสอนที่ดี การสอนจึงจะมีคุณภาพ และเกิดประสิทธิภาพตามมา ทั้งนี้การให้อาจารย์ที่มีประสบการณ์สูงก็เพื่อให้อาจารย์รุ่นน้องได้มีการพัฒนาด้านการเรียนการสอน การวิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิภาพผลตามมา ไม่ปล่อยให้อาจารย์ใหม่และพนักงานใหม่ต้องโดดเดี่ยว ค่อยๆ ลองผิดลองถูกเป็นเวลานานกว่าจะบรรลุเป้าหมาย การดำเนินการเช่นนี้ได้ต้องสร้างการปฏิสัมพันธ์ที่แข็งแกร่ง และทำให้บุคลากรทั้งเก่าและใหม่เห็นคุณค่าสิ่งที่จะเกิดตามมาร่วมกัน ไม่ว่าจะต่อตนเอง บุคคลใกล้เคียง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ทั้งนี้ก็เพื่อการบรรลุเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ที่จะออกไปรับใช้สังคมอย่างมีคุณภาพ และเกิดประสิทธิภาพตามมา

ในส่วนของอาจารย์ที่จำเป็นต้องศึกษาต่อให้มีวุฒิสูงขึ้น ก็ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ไปศึกษาต่อเพิ่มวุฒิ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์รับสมัครอาจารย์อย่างต่ำปริญญาโท ผู้ไปศึกษาต่อจึงศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ใน การศึกษาต่อ ผู้บังคับบัญชาต้องช่วยพิจารณาด้วยว่า สถานบันการศึกษานั้นมีคุณภาพเป็นอย่างไรเป็นที่ยอมรับ ของสังคมหรือไม่ด้วย เพราะหลายแห่งที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม จะไม่ไปศึกษาต่อเพียงเพื่อสำเร็จการศึกษา ปริญญาเอกเพียงอย่างเดียว จะต้องศึกษาสำเร็จออกมาแล้วมีความรู้ความสามารถ เป็นคนดี คนเก่ง นำพาลูก ศิษย์ และผลักดันมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ให้โดดเด่นมีชื่อเสียงได้ อีกทั้งเมื่อไปปรากฏต่อหน้าสาธารณะแล้ว เป็นที่ยอมรับยกย่องของสังคม

๑.๓ ความพร้อมด้านสื่อและเทคโนโลยีการสอนและอาคารสถานที่

สื่อการเรียนการสอน ปัจจัยสำคัญในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนจะต้องมีความ พร้อมใช้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นสื่อที่ผู้สอนดำเนินการเองหรือสื่อที่มาจากเทคโนโลยีสมัยใหม่จากเว็บไซต์ต่างๆ หรือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ลักษณะอื่นๆ ความพร้อมจะต้องมีให้อาจารย์ที่สอนใช้อย่างสะดวกและมีคุณภาพเพียงพอ หากมีข้อขัดข้องหรือชำรุดเสียหาย จะต้องมีส่วนไปดำเนินการแก้ไขอย่างทันที่ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของ นักศึกษาที่จะได้รับในการเรียนรู้ในคาบเรียนนั้นๆ การที่สิ่งต่างๆดังกล่าวนี้จะดำเนินไปได้อย่างดีหรือไม่เพียงใด คงต้องกำกับดูแลหรือการบริหารอย่างเอาใจใส่จากผู้เกี่ยวข้อง ไม่เช่นนั้นคุณภาพและประสิทธิภาพจะเกิดขึ้น ได้ไม่เต็มที่ และย่อมส่งผลเสียต่อคุณภาพของบัณฑิตของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ที่ผลิตออกไป

อาคารสถานที่ อาคารสถานที่เพื่อการเรียนการสอน ตลอดจนหน่วยงานบริการสนับสนุนการเรียน การสอน จะต้องมีความพร้อมรองรับการดำเนินการเพื่อผลิตบัณฑิต ในด้านปริมาณอาคารสถานที่มหาวิทยาลัย วลัยลักษณ์มีความพร้อมมากอยู่แล้ว แต่ต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้มีอาคารสถานที่ที่มีความสะอาด ปลอดภัย และเอื้อต่อการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการเรียนการสอนตลอดเวลา

๒. การวิจัย (Research)

การวิจัยเป็นสิ่งสำคัญยิ่งของสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีภารกิจด้านนี้และได้ ดำเนินการมาตั้งแต่เริ่มต้นการเรียนการสอนในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ นอกจากทุนวิจัยภายในมหาวิทยาลัยแล้ว ยังมี การประสานงานเพื่อให้บุคลากรได้รับทุนจากภายนอกด้วย ในการดำเนินงานด้านนี้จะดำเนินการให้เกิดการ สร้างสรรค์งานวิจัย พร้อมเผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่การพัฒนาสังคม โดยมีกรอบการบริหารงานด้าน การวิจัยดังนี้

๑. พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อบริการและสนับสนุนการทำงานวิจัย มุ่งพัฒนามหาวิทยาลัยให้มี การสร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และงานสร้างสรรค์ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคมศาสตร์ โดย บุคลากรต้องได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้และโอกาสในการวิจัย และกระตุ้นให้มีผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ งาน สร้างสรรค์และนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคม ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการทำวิจัยและการ เผยแพร่งานวิจัยสู่สังคมตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดนักวิจัยรุ่นใหม่ เป็นต้น

๒. สร้างสรรค์งานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศิลปกรรม และสังคมศาสตร์ โดยการประสานความร่วมมือทั้งทางด้านวิชาการ และแหล่งทุนสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น สกว. สวช. สวทช. และ สสส. เป็นต้น

๓. ส่งเสริมงานเผยแพร่ ผลงานวิจัยสู่แวดวงวิชาการและสาธารณชน เพื่อการพัฒนาและเกิดประโยชน์ ต่อสังคม

๔. ส่งเสริมงานบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคม

๕. พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการทำวิจัยที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ตลอดจนมูลค่าที่จะเกิดตามมาเพื่อความมั่นคง มั่นคง และยั่งยืนทางเศรษฐกิจ ดังนั้นการวิจัยจึงมุ่งต้อง มุ่งเน้นและส่งเสริมให้คณาจารย์มีงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมดังกล่าว ทั้งนี้การกระตุ้นและ ส่งเสริมงานวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมจึงเป็นหมายเหตุสำคัญที่ต้องมีอย่างต่อเนื่องและจริงจัง การ จะเกิดผลดังกล่าวได้จำเป็นต้องใช้การสร้างเครือข่ายงานวิจัยระหว่างสถาบัน องค์กรอื่นทั้งภายในและภายนอกที่ มากพอและหลากหลาย

๖. พัฒนาการวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้มีคุณภาพและเผยแพร่ในระดับประเทศและนานาชาติ และพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านงานวิจัยและบริการวิชาการอย่างต่อเนื่องมีการวางแผนงาน ติดตามและ ประเมินการทำงาน อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับนโยบายมหาวิทยาลัยและประเทศชาติ

๗. จัดสัมมนาวิจัยย่อย และสัมมนาวิจัยประจำปีระดับชาติ และระดับนานาชาติ เพื่อให้เกิดความ หลากหลายในสาขาวิชา ไม่ว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่หลากหลายทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติ เพื่อให้การศึกษาวิจัยของไทยมีมาตรฐานเป็นที่ ยอมรับในระดับสากล

๘. สนับสนุนการทำวิจัยวิจัยร่วมระหว่างนักวิชาการและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์กับ นักวิชาการและคณาจารย์ในต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการให้กว้างขวาง เกิดการ ร่วมมือในงานวิจัยที่สำคัญและมีความสำคัญในการแก้ปัญหาสังคมในระดับพื้นที่ที่กว้างขึ้นเป็นระดับภูมิภาคหรือ การศึกษาวิจัยปัญหาและปรากฏการณ์ของสังคมโลกที่ต้องการคำตอบในการแก้ปัญหาในระดับภูมิภาค และ ระดับมวลมนุษยชาติเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกภิวัตน์

๓. การบริการวิชาการแก่สังคม

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นมหาวิทยาลัยที่มีที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค การให้บริการวิชาการแก่สังคมทั้ง ชุมชนรายรอบและไกลออกไปเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะคนและสังคมต้องการสิ่งที่เป็นความรู้ความคิดจาก มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมีสำนักวิชาอย่างหลากหลายทั้งด้านวิทยาศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ และศิลป ศาสตร์ รวมทั้งหน่วยวิจัย ศูนย์เครื่องมือ และพื้นที่ทั้งมหาวิทยาลัยเป็นอุทยานการเรียนรู้ ชื่อพระราชทานคือ อุทยานเฉลิมพระเกียรติ “มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์” ดังนั้นการให้บริการวิชาการด้วยวิชาความรู้ด้านพืชพันธุ์ โบราณสถาน และความหลากหลายทางชีวภาพในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ส่วนการออกไป บริการวิชาการภายนอกจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องในหลายสาขาวิชาที่มีความพร้อม เช่น สำนักวิชา เทคโนโลยีการเกษตร แพทยศาสตร์ เกษศาสตร์ สหเวชศาสตร์ และสำนักวิชาศิลปศาสตร์ เป็นต้น

ในการบริการวิชาการอาจจะใช้การออกไปโดยตรง และการให้บริการวิชาการโดยทางอ้อมผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อวิทยุโทรทัศน์ และเว็บไซต์ เป็นต้น การดำเนินการผ่านสื่อต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพคือถูกต้องตามหลักวิชา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของบุคลากรที่จะทำคุณภาพให้ได้ตามที่ตั้งไว้ ในการบริการวิชาการนั้นต้องใช้ระบบการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น เพราะมีความสะดวกรวดเร็วและออกไปสู่วงกว้าง ในอนาคตมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ต้องมีสถานีวิทยุระบบเอฟเอ็ม ที่ส่งสัญญาณคลื่นไปได้ไกลครอบคลุมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดใกล้เคียงเป็นอย่างน้อย ทั้งนี้เพื่อจะได้มีสื่อของตนเองในการบริการวิชาการด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ โดยเน้นคุณภาพของผู้จัดรายการ และเนื้อหา ลักษณะเดียวกับวิทยุกระจายเสียงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ม.ก.) และวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ทำให้บริการวิชาการได้กว้างขวางและมีคุณภาพ ขณะนี้รัฐบาลชุดปฏิรูปให้ความสำคัญในการใช้สื่อเพื่อการบริการเป็นอย่างยิ่ง ถึงกับมีกระทรวงเกี่ยวกับการสื่อสารและสารสนเทศหรือ ไอ.ซี.ที. นอกจากวิทยุแล้ว หากมีความพร้อมในด้านปัจจัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ควรมี สถานีวิทยุมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เพื่อการเผยแพร่ความรู้สู่สังคม และการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย หากได้เช่นนี้การดำเนินการด้านนี้จะเกิดความสัมฤทธิ์ผล และคุณค่าต่อบุคคลและสังคมไทยอย่างไม่มีปัญหา การลงทุนด้านนี้ในปัจจุบันไม่สูงมากเพราะมีการผลิตอุปกรณ์อย่างเสรี มีการแข่งขัน ไม่ผูกขาดอย่างสมัยก่อน

๔. การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นคำที่ปรากฏอยู่ใน พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และเน้นในเรื่องศิลปะและวัฒนธรรมต้องควบคู่กันไปกับการส่งเสริมด้านวิทยาศาสตร์ ดังข้อความในมาตรา ๕ ว่า “ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐขึ้นในจังหวัดนครศรีธรรมราช เรียกว่า มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ให้มหาวิทยาลัยเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง มีภารกิจทั้งการสอน ทำการวิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคมและทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยให้มีหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา สถาบัน หรือศูนย์ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๕ เป็นส่วนของมหาวิทยาลัยอีกด้วย”

จากข้อความในมาตรา ๕ บ่งไว้อย่างชัดเจนว่านอกจากภารกิจสำคัญดังกล่าว การ “ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม” ก็เป็นภารกิจสำคัญหนึ่งอีกหนึ่งภารกิจที่มหาวิทยาลัยต้องมี ดังนั้นการดำเนินการเพื่อให้บรรลุตาม พ.ร.บ. เพื่อให้เกิดผลดีตามมาต่อบุคคล สังคม และประเทศชาติ จึงต้องมีความตั้งใจและจริงจังในการดำเนินการเรื่องนี้ ที่สำคัญคือ นครศรีธรรมราชในอดีตเป็นศูนย์กลางอำนาจการเมือง การปกครอง การศึกษา ศาสนา และศิลปะและวัฒนธรรมของอาณาจักรไทยทางภาคใต้ตามลำดับคือ ตามพรลิงค์ (ตัมลิงคัม) ศรีวิชัย และศรีธรรมราชมหานคร จากอดีตถึงปัจจุบันเกือบ ๒,๐๐๐ ปี นั้น และมีการรวมตัวของคนไทยในส่วนต่างๆ และเกิดเป็นประเทศสยามต่อมา จากเอกสารในพระไตรปิฎก ส่วนคัมภีร์มหานิทเทศมีว่าเมืองสำคัญที่ต้องไปค้าขายเพื่อให้เกิดความร่ำรวยในดินแดนสุวรรณภูมิมีหลายเมือง หนึ่งในหลายเมืองนี้มีชื่อ “ตัมลิงคัม” หรือ ตามพรลิงค์ ตามชื่อภาษาไทยฐานสันสกฤต เมืองนี้จึงมีก่อน พ.ศ. ๕๐๐ เพราะคัมภีร์ดังกล่าวนี้ได้มีขึ้นประมาณ พ.ศ. ๕๐๐

ด้วยความมั่งร่อรยหลักฐานต่าง ๆ มากมายด้านศิลปะและวัฒนธรรมทั้งโบราณวัตถุ โบราณสถาน ศิลปะการแสดง และศิลปะและวัฒนธรรมด้านอื่น ๆ อีกมากมายในเขตพื้นที่นครศรีธรรมราชและภาคใต้ จึง

ต้องมีการดำเนินการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมอย่างมุ่งมั่นและจริงจังอย่างต่อเนื่อง การกิจด้านศิลปะและวัฒนธรรมจึงจะประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งเกิดผลดีทั้งต่อบุคคล สังคม และประเทศชาติดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ในการดำเนินการจะต้องมีความสัมพันธ์กับเครือข่ายด้านศิลปะและวัฒนธรรมทั้งภายใน ชุมชนรายรอบ จังหวัด ภูมิภาค ประเทศ และต่างประเทศพร้อมกันไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคม ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นเสาหลัก ๑ ใน ๓ ของประชาคมอาเซียน (AEC) สังคมศิลปะและวัฒนธรรมอาเซียนมีลักษณะร่วมกันอยู่มากโดยเฉพาะ ไทย ลาว กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย เพราะประชาชนของ ๖ ประเทศอาเซียนนี้มีการไปมาหาสู่กันอยู่อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่โบราณจนปัจจุบัน คือมีความเป็นอาเซียนมานานแล้วอย่างน้อยตั้งแต่สมัยศรีวิชัยที่มีศูนย์กลางการปกครองอยู่ที่นครศรีธรรมราช บ้างว่าไชยา (อินโดนีเซียกล่าวว่าปาเล็มบัง) อาณาจักรศรีวิชัยกว้างใหญ่ อินโดนีเซียทั้งหมด ไทยภาคใต้ และมาเลเซีย นับรวมกัมพูชาและเวียดนามบางส่วน ดังนั้นการดำเนินการในด้านศิลปะและวัฒนธรรมนั้นจะต้องดำเนินการทะนุบำรุงพร้อมกันไปทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยเน้นที่ประเทศอาเซียน ทั้งนี้ไม่ละเลยที่จะเชื่อมต่อสร้างสัมพันธ์ด้านศิลปะและวัฒนธรรมกับประเทศในยุโรป อเมริกา และแอฟริกา เพราะการได้เชื่อมสัมพันธ์กันด้วยการใช้มิติทางศิลปะและวัฒนธรรมหรือวัฒนธรรมนั้นย่อมนำไปสู่มิตรภาพได้อย่างง่ายดาย ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นสากล ไม่ว่าเสียงดนตรี เสียงภาษา กิริยาท่าทางร้ายรำ สถาปัตยกรรม และอาหารการกินก็ตาม ปัจจุบันนี้ผู้คนซีกโลกหนึ่งกับอีกซีกโลกหนึ่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม จึงบริโภคศิลปะและวัฒนธรรมแบบผสมผสานกันไปชาติตะวันตกและคนต่างชาติรับประทานแกงส้ม แกงพุงปลา ส้มตำ และต้มยำของไทยได้อย่างเอร็ดอร่อย ติดอกติดใจ ปัจจุบันมีร้านอาหารไทยในประเทศออสเตรเลียเป็นพันกว่าร้าน ในอิตาลี ฝรั่งเศส อังกฤษ และอเมริกา มีร้านอาหารไทยให้ได้รับประทานกันอยู่ไม่น้อย นี่คือนศิลปะและวัฒนธรรมด้านอาหารการกินจะเข้าไปอยู่ในวิถีชีวิตของชาวต่างชาติ ในขณะที่เดียวกันศิลปะและวัฒนธรรมต่างชาติก็หลังไหลเข้าสู่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่องเช่นกัน มีการผสมผสานกันทางศิลปะและวัฒนธรรมอย่างกลมกลืนมีคุณค่า ดังนั้นจึงมีวัฒนธรรมภายนอกที่เข้ามาอยู่กับวัฒนธรรมภายในของไทยอยู่ในปัจจุบันไม่น้อย ทั้งของประเทศในเอเชีย ยุโรป และอเมริกา

การดำเนินการใน ๔ ปีข้างหน้าด้านทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมมีดังนี้

การส่งเสริม อนุรักษ์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย การส่งเสริม และอนุรักษ์ต้องมีพร้อมกันไปเพื่อให้ศิลปะและวัฒนธรรมไทยดำรงอยู่ได้ ศิลปะและวัฒนธรรมไทยที่ต้องดูแลอนุรักษ์เป็นพิเศษคือ โบราณวัตถุและโบราณสถาน ขนบประเพณี ธรรมเนียมประเพณี และจารีตประเพณี ซึ่งมีอยู่อย่างหลากหลายมากมาย หากไม่มีการส่งเสริม อนุรักษ์แล้ว มรดกศิลปะและวัฒนธรรมของบรรพชนไทยที่สร้างสมเอาไว้จะหดหายไปหมด หากรอคอยการสร้างใหม่จากเยาวชนหรือคนรุ่นปัจจุบันเห็นว่าไม่ทันการณ์ จึงต้องช่วยกันอย่างจริงจังต่อเนื่องในเรื่องสำคัญนี้ ทั้งนี้รัฐธรรมนูญฉบับร่างของสภาปฏิรูปแห่งชาติมีตราเรื่องนี้เอาไว้หลายมาตรา จะให้มีการจัดตั้ง “สมัชชาศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ” และกองทุนศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ ทั้งนี้จะจัดทำกฎหมายลูกตามมาเพื่อให้เรื่องสำคัญดังกล่าวนี้ได้รับการปฏิบัติจากรัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนชาวไทยเจ้าของมรดกศิลปะและวัฒนธรรม

๑. เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมให้เป็นที่ประจักษ์ นอกจากการส่งเสริมและรักษาดังกล่าวแล้วจะต้องนำเอาแก่นและส่วนเสริมของศิลปะและวัฒนธรรมไทยออกเผยแพร่ทั้งภายในชุมชน สังคมระดับจังหวัด ประเทศ และต่างประเทศ การดำเนินการดังกล่าวนี้ต้องใช้สื่อหลายแบบ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความทันสมัยในปัจจุบัน การใช้สื่อต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้ผสมผสานกันไป จะทำให้การเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมออกไปในวงกว้างและรวดเร็ว ดังที่เคยปฏิบัติใน

นามอาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ (ในนามคณะกรรมการ
ดำเนินการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม โครงการอาศรมวัฒนธรรมและอาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์) ใน
ปัจจุบันนี้ นั่นคือ มีรายการวิทยุ สื่อรายการ คือ พิธีกรรมวัฒนธรรม คຸຍภาษาหาสาร (ภาควิทยุ) ลัก
เลงเพลงลูกทุ่ง และคຸຍข่าวเคล้าเพลง ส่วนรายการวิทยุโทรทัศน์มี คຸຍภาษาหาสาร วลัยลักษณ์สู่สังคม
รายการรอบภูมิภาค (สทท.อนุเคราะห์เวลา) และวิทยุโทรทัศน์ดาวเทียมช่องนครขอนแก่น และจีปาดะ
ขอนแก่น เว็บไซต์อาศรมวัฒนธรรม เว็บไซต์วัฒนธรรม และนอกจากนี้ยังมีสื่อสิ่งพิมพ์เผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์
วารสารอาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ และแผ่นพับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ การใช้สื่อผสมดังกล่าวมีความ
จำเป็นและต้องทำ การได้ครองพื้นที่สื่อเป็นสิ่งสำคัญนอกจากจะทำให้ศิลปะและวัฒนธรรมได้เผยแพร่แล้ว
ทำให้หน่วยงานอาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นที่รู้จักของปวงชนอีกด้วย
จากระยะเวลาที่ผ่านตั้งแต่รับราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ สังกัดกรมสามัญศึกษา มหาวิทยาลัยในราชการ และ
มหาวิทยาลัยกำกับรัฐ ได้ทำงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม หรือวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องจากระดับชุมชน
จังหวัด ภาค ประเทศ และต่างประเทศ ที่ผ่านมาได้ทำรายการวิทยุพิธีกรรมวัฒนธรรมครอบคลุมพื้นที่
จังหวัดต่างๆ ในภาคใต้คือ กระจายเสียงออกอากาศที่ สทท. พังงา กระบี่ ภูเก็ต สมุย นครศรีธรรมราช ทุ่ง
สง และสตูล รายการคຸຍภาษาหาสารออกอากาศทั้งวิทยุ วิทยุโทรทัศน์ช่อง ๑๑ และวิทยุโทรทัศน์
ดาวเทียม ทำให้ส่งเสียงและภาพเผยแพร่ไปทั่วประเทศ และต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีรายการพิเศษทาง
วิทยุโทรทัศน์ออกอากาศทาง รายการรอบภูมิภาค จั๊กกล่องท่องเที่ยวไทย ทิวทัศน์ไทย อ.ส.ม.ท. ทั้งใน
นครศรีธรรมราชและกรุงเทพมหานคร วิทยุกรมประชาสัมพันธ์(กรุงเทพฯ) เมื่อมีการจัดกิจกรรมทางศิลปะ
และวัฒนธรรม เช่น แข่งขันร้อยกรองรางวัลโล่พระราชทานสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
อัครราชกุมารี ประกวดเพลงบอกเยาวชนและอาชีพโล่พระราชทานสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัย
ลักษณ์ อัครราชกุมารี และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และวันภาษาไทยวลัยลักษณ์
อันเนื่องมาจากวันภาษาไทยแห่งชาติ (ทุกปี) เป็นต้น การใช้สื่อเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมในอนาคตจะทำ
ให้มากขึ้นกว่าอีกเพื่อความมีชื่อเสียง และการดำรงอยู่ของศิลปะและวัฒนธรรมไทยตลอดไป

๒. การสร้างเครือข่ายด้านศิลปะและวัฒนธรรม เครือข่ายหรือการเชื่อมสัมพันธ์เพื่อช่วยเหลือกัน
ด้านศิลปะและวัฒนธรรมนั้นต้องอาศัยคนเป็นปัจจัยสำคัญต้องมีการสื่อสารไปมาหาสู่กันด้วยมิตรภาพและ
เข้าใจซึ่งกันและกันให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งต่อบุคคล สังคมและประเทศชาติ เครือข่ายด้านนี้มีทั้ง
หน่วยงานราชการและเอกชน หน่วยงานราชการกลางปัจจุบันที่เป็นศูนย์เครือข่ายคือ กระทรวงวัฒนธรรม
ซึ่งมีกรมต่าง ๆ ดำเนินการ นอกจากนี้เป็นสถานศึกษาต่าง ๆ ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา
อุดมศึกษา และวัด ทั้งหมดทั้งนี้จะต้องมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันโดยมีคณในหน่วยงานนั้นๆ เป็นตัวจักรจึง
จำเป็นต้องมีคนที่มิมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการดำเนินงานด้านนี้ และต้องมีพื้นฐานความรู้ความคิดที่มากพอจึงจะ
ดำเนินงานด้านนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี การสร้างเครือข่ายต้องใช้เวลา กำลังใจ และกำลังทุน ดังนั้นเมื่อ
รัฐบาลใหม่ได้ตั้งงบประมาณเพื่อการนี้และมีรายได้อื่น ๆ จะเกิดความคล่องตัวและสัมฤทธิ์ผลตามมา

๓. การปลูกฝังศิลปะและวัฒนธรรมในเยาวชน นิสิต นักศึกษา ด้วยปัจจุบันนี้โลกเปลี่ยนแปลงไป
ศิลปะและวัฒนธรรมและอิทธิพลตะวันตก และศิลปะและวัฒนธรรมต่างประเทศในเอเชียบางประเทศได้เข้ามา
มีอิทธิพลต่อเยาวชนไทยที่รับเอาสิ่งเหล่านั้นมามากเกินไป จนหลงลืมเอกลักษณ์ความเป็นไทย ส่งผลให้มรดก
วัฒนธรรมไทยที่ตังามได้ถูกลดทอนคุณค่าลงไปมาก หากไม่รีบดำเนินการในเรื่องนี้ศิลปะและวัฒนธรรมไทยก็
จะถูกกลืนกลายเป็นศิลปะและวัฒนธรรมแบบต่างชาติ แม้แต่ภาษาไทยในปัจจุบันเกิดความปรวนแปรมีการ
ออกเสียงให้ผิดเพี้ยนจากเดิม เดิมคำให้วิปลาศไปจำนวนไม่น้อย เช่น ไข่ใหม่ ออกเสียงเป็น ซิมิ ด้วยความชื่น
ชมชื่นชอบในภาษาญี่ปุ่นและดาราญี่ปุ่น หรือออกเสียง ๕ เป็น ๕ ตัวอย่างเช่น ฉันทรักเธอ อ่านเป็น ฉันทรักเธอ

เป็นต้น ภาวะวิปริตเช่นนี้ทำให้ภาษาไทยมีความปรวนแปร วิธีการเพื่อเรียกคืนความเป็นไทยในเยาวชนไทย ต้องใช้วิธีการปลูกฝังคือ

๓.๑ การใช้สื่อทุกรูปแบบทั้งสื่อวิทยุ วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ให้มีรายการด้านศิลปะและวัฒนธรรมไทย

๓.๒ ผลักดันให้มีการจัดกิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรมในสถานศึกษาทั้งในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดทักษะและได้สืบทอดภาษาไทยที่ถูกต้อง อีกทั้งเป็นพื้นที่ ในชุมชนระดับต่างๆ และระดับประเทศ ต่างประเทศทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมไทยให้มากขึ้น

๓.๓ สนับสนุนเยาวชนที่มีความสามารถด้านศิลปะและวัฒนธรรมให้ได้รับทุนการศึกษาในระดับต่าง ๆ เยาวชนไทยที่มีความสามารถในด้านศิลปะและวัฒนธรรม เช่น การแต่งร้อยกรองได้โดดเด่น แสดงออกทางศิลปะการแสดงและเล่นดนตรีได้ดี เป็นต้น ทุนที่สนับสนุนไม่จำเป็นต้องเป็นทุนค่าเล่าเรียน การลดค่าเล่าเรียน หรือการให้ทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่มากพอ

๓.๔ ส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง ด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญผ่านบุคคลและสื่อต่าง ๆ การเข้าร่วมกิจกรรมจะต้องสร้างแรงจูงใจ ด้วยวิธีการต่างๆ นอกจากจะให้เห็นความดีงามคุณค่าแล้ว บางที่ต้องใช้รางวัลร่วมด้วยจึงจะได้ผล ทั้งนี้การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ และเอกชนเป็นสิ่งต้องมี เช่น กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สสส. และองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น อนึ่งในอนาคตเมื่อรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปประเทศไทยได้ประกาศใช้แล้ว การดำเนินการด้านนี้จะมีทุนมาสนับสนุนจากกองทุนศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ อีกทั้งมีสมาชิกศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นฐานสำคัญในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และต่างประเทศ อย่างไรก็ตามหากกองทุนศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติให้การสนับสนุนไม่เพียงพอในการดำเนินการก็ต้องหาวิธีการเพื่อดำเนินการให้เดินหน้าต่อไปได้ ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงของศิลปะและวัฒนธรรมไทย

๔. การดำเนินการศิลปะและวัฒนธรรมให้โดดเด่นทั้งในระดับภูมิภาค ประเทศ และอาเซียน จากที่ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลากว่า ๑๘ ปี ภายใต้ชื่อคณะกรรมการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โครงการอาศรมวัฒนธรรม และอาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ในปัจจุบันนั้น ศิลปะและวัฒนธรรมไทยด้านต่าง ๆ นั้นได้มีการเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ประจักษ์ของสังคมไม่ว่าในทางปฏิบัติด้านกิจกรรม หรือด้านการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่

การเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมผ่านสื่อ

๑. สื่อวิทยุมี ๔ รายการ คือ ปรทัศน์วัฒนธรรม คัญภาษาหาสาร ลักเลงเพลงลูกทุ่ง คุยข่าวเคล้าเพลง

๒. สื่อวิทยุโทรทัศน์มี ๓ รายการคัญภาษาหาสาร (ภาษาไทยได้วันละ ๓ นาที) วลัยลักษณ์สู่สังคม และรายการรอบภูมิภาค

๓. รายการวิทยุ และวิทยุโทรทัศน์ตามโอกาส รายการลักษณะนี้จะมีอยู่บ่อยครั้ง วิทยุกรมประชาสัมพันธ์ อ.ส.ม.ท. วิทยุเพื่อการศึกษา วิทยุกองทัพภาคที่ ๔ และวิทยุโทรทัศน์ดาวเทียมช่องใต้ บลูสกาย วิทยุโทรทัศน์ช่อง ๗ และ ๙

เมื่อบุคลากรอาศรมวัฒนธรรมและหน่วยงานในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีมากขึ้นและมีผู้มีความสามารถในด้านสื่อและสารสนเทศต่างๆ เพิ่มขึ้น การดำเนินการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ ด้านศิลปะและวัฒนธรรม และด้านอื่นๆ จะมีปริมาณ และคุณภาพควบคู่กันไปมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

๕. การดำเนินการศูนย์การแพทย์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ศูนย์การแพทย์เกิดตามมาหลังจากที่ได้เปิดการเรียนการสอนสำนักวิชาแพทยศาสตร์และกลุ่มหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ ศูนย์การแพทย์เกิดจากความพยายามจะให้โรงพยาบาลที่บริการด้านสุขภาพของชาวจังหวัดนครศรีธรรมราชและกลุ่มภาคใต้ตอนบน ก่อนจะได้งบประมาณสร้างศูนย์การแพทย์ฯ นั้น ชาวนครศรีธรรมราชได้ประชุมเสนอโครงการต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีที่วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร อย่างน้อย ๓ ครั้ง ในที่สุดก็ได้มาตามที่เสนอซึ่งกระผมเองมีส่วนเสนอในเรื่องนี้และได้เสนอไว้ ๓ โครงการคือ สำนักวิชาแพทยศาสตร์ ถนนสี่ช่องจรจรจากหัวถนน – หัวไทร และพุทธภูมิ ในที่สุดโครงการทั้ง ๓ ผ่านที่ประชุมกรมที่ศาลา ๑๐๐ ปี วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร(วัดพระบรมธาตุ นครฯ) ต่อมา ต่อมาหลังจากเปิดสอนนักศึกษาแพทย์ไปได้ระยะหนึ่ง ก็มีการดำเนินการด้วยวิธีการต่างๆ ของบุคคลที่เป็นชาวนครศรีธรรมราช และอาจารย์ส่วนน้อย เพื่อให้ได้ศูนย์การแพทย์หรือโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มา ในที่สุดได้รับงบประมาณสนับสนุนการก่อสร้างศูนย์การแพทย์หรือโรงพยาบาลจากงบประมาณเริ่มต้นหนึ่งพันกว่าล้าน ล้มลุกคลุกคลานด้วยเหตุต่าง ๆ จากรัฐบาลหนึ่งสู่อีกรัฐบาลหนึ่งในที่สุดความพยายามของชาวนครศรีธรรมราชก็สำเร็จด้วยดียิ่งเพราะความช่วยเหลือกันของทุกฝ่ายที่จะให้มีศูนย์การแพทย์เพื่อสุขภาพของชาวไทยภาคใต้ตอนกลางหรือจากที่อื่น ๆ งบประมาณที่ได้ผ่านการอนุมัติกว่า ๕,๐๐๐ ล้าน จากการประชุมกรม.สัญญาที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในที่สุดมีการประมูลเพื่อการก่อสร้างให้สำเร็จภายในกำหนดประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่ต้องชงกลางด้วยเกิดเหตุปัจจัยผิดพลาดด้านเอกชนผู้รับเหมาก่อสร้างในที่สุดถูกยกเลิกสัญญา ปัจจุบันมีการประมูลใหม่ ในการดำเนินการในเรื่องศูนย์การแพทย์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ชาวนครศรีธรรมราชและชาวไทยภาคใต้รอคอย ที่สำคัญคือเพื่อการได้มีสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาแพทย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และสำนักวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรด้านสาธารณสุขศาสตร์ และการรักษาผู้ป่วยเพื่อรองรับการดูแลสุขภาพและสาธารณสุขในเขตพื้นที่ภาคใต้ให้มีความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวคิดในการดำเนินงานด้านการพัฒนาศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ดังนี้

๑.ดำเนินการในเรื่องศูนย์ให้เป็นที่ไปอย่างถูกต้องยุติธรรมโปร่งใสในทุกขั้นตอน ด้วยคณะกรรมการที่มั่นใจได้ในความสุจริต และไม่เห็นแก่ตนเป็นไปตามระเบียบทั้งระยะที่ ๑ และ ๒ โดยมีผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกำกับดูแล ไม่ว่า กฎหมาย การก่อสร้าง และอื่นๆ ที่จำเป็น

๒.ประสานกับทุกฝ่ายที่มีความไม่เข้าใจกัน หรือขัดแย้งกันให้มีข้อยุติ โดยใช้ระเบียบมหาวิทยาลัยและระเบียบที่เกี่ยวข้องบนพื้นฐานของความเป็นพี่น้องและคนไทยด้วยกัน

๓.เตรียมจัดหางบประมาณเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์และบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งมีสำนักวิชาแพทยศาสตร์เป็นฐานในการดำเนินการกับฝ่ายบริหารระดับสูง ด้วยความระมัดระวังมิให้เกิดผิดพลาดพลั้ง ทั้งนี้จะประสานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการสาธารณสุขอย่างแท้จริงเข้ามากำกับดูแล

๔.สร้างเครือข่ายด้านการสาธารณสุขทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะทำได้

๖. การสร้างความรักสามัคคีในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

บุคลากรของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เริ่มจากเพียงไม่กี่คนใน พ.ศ.๒๕๓๘ จนกระทั่งปัจจุบันมีจำนวนร่วมพันกว่าคน ทั้งสายปฏิบัติการ และสายวิชาการ การอยู่ร่วมกันของคนหมู่มากต้องมีสิ่งยึดโยงใจต่อกันจึงจะมีความรักสามัคคีกันได้ การจะทำให้สิ่งดังกล่าวนี้เกิดขึ้นได้นั้นต้องมีการสร้างฐานของความดีงามในบุคคลให้เกิดขึ้นด้วยการมีกิจกรรมร่วมกันพอสมควร ไม่เช่นนั้นจะมีความเห็นห่างออกไปยิ่งขึ้น ในปัจจุบันมีบุคลากรของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ภายนอก เมื่อเสร็จงานตามกำหนดเวลาต้องเดินทางกลับบ้าน ส่วนที่พักอยู่ในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ส่วนน้อยหากไม่มีกิจกรรมสัมพันธ์ใด ๆ ก็จะไม่ค่อยได้ปฏิสัมพันธ์กัน ดังนั้นจึงต้องมีวิธีการเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีในหมู่บุคลากรของมหาวิทยาลัยดังนี้

๖.๑ การที่กิจกรรมต่าง ๆ จะเกิดขึ้นได้นั้นต้องอาศัยการเชื่อมต่อที่ดีของบุคลากรแต่ละหน่วยงาน ซึ่งต้องอาศัยผู้นำของระดับหน่วยงานด้วย ทั้งนี้ผู้นำสูงสุดของมหาวิทยาลัยจะต้องมีความสามารถในด้านการปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ความสำเร็จจึงจะเกิดตามมา

๖.๒ การร่วมกันทำประโยชน์เพื่อสาธารณะและการออกสู่ชุมชนรายรอบและในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น การดำเนินการมีส่วนร่วมเพื่อสาธารณะ ออกสู่ชุมชนและพื้นที่ห่างออกไปให้มากขึ้น ทำให้มีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ทำให้เกิดความเข้าใจความเห็นอกเห็นใจกันมากขึ้นไปอีก ในที่สุดเมื่อมีความสัมพันธ์ที่ดีกันย่อมนำมาซึ่งความรักสามัคคีในหน่วยงานและหมู่คณะ

๖.๓ ผู้นำสูงสุดและระดับรอง ๆ ต้องพบปะกับบุคลากรในหน่วยงานสม่ำเสมอ การรับฟังบุคลากรของผู้นำสูงสุดของหน่วยงานและผู้นำระดับรองจะช่วยสร้างความเข้าใจและลดความขัดแย้งลงไปได้ ไม่ว่าจะการเดินทางเข้าไปในหน่วยงานนั้น ๆ หรือการนัดประชุมอย่างน้อยประชุมใหญ่ปีละ ๒ ครั้ง ส่วนการประชุมของหน่วยงานระดับสำนักวิชา ศูนย์ นั้นควรมีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจและติดตามด้วยการสังสรรค์เดือนละ ๒ ครั้ง หรือ ๒ เดือนต่อครั้ง การพูดคุยปรึกษาหารือและสังสรรค์กันแบบกึ่งทางการย่อมนำมาซึ่งความเข้าใจต่อกัน เกิดการแลกเปลี่ยนทัศนคติและมุมมองต่อกันอันจะนำมาซึ่งความเข้าใจต่อกันในที่สุด ซึ่งจะก่อให้เกิดความรักสามัคคีในการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีได้

๗. การให้มีศูนย์บริการรวมครบวงจร(Complex Center Service)

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นมหาวิทยาลัยที่มีโครงสร้างเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ ตั้งอยู่ไกลจากศูนย์อำนวยความสะดวกต่างๆ ดังนั้นการสร้างศูนย์บริการรวมครบวงจร จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นในอนาคต ส่วนที่มีอยู่แล้วนั้นเป็นฐานรองรับแต่ต้องดีและมีมากกว่านี้ ไม่ว่าจะสถานที่พักผ่อน ศูนย์สุขภาพ ร้านอาหาร โรงภาพยนตร์ การบริการด้านเสริมสวยตกแต่ง และการบริการสินค้าจำเป็น เป็นต้น เนื่องจากมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีความเจริญเติบโตมากขึ้นตามลำดับ ในเรื่องนี้จึงต้องมีการวางแผน ไม่เช่นนั้นจะเกิดปัญหาตามมา และเป็นปัจจัยหนึ่งในการเลือกเข้าศึกษาของนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาด้วย

๘. การดำเนินการประหยัดพลังงานและการจัดหาพลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์

ปัจจุบันนี้มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ต้องจ่ายค่าไฟจำนวนมากและเป็นหนี้การไฟฟ้าอยู่จำนวนไม่น้อย การดำเนินการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจะต้องดำเนินการอย่างจริงจังบนฐานความร่วมมือของพนักงานทุกฝ่าย สร้างความตระหนักในเรื่องพลังงานฟ้าที่ใช้โดยไม่จำเป็นและให้สำนึกร่วมกันในเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ทั้งนี้ต้องใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดความตระหนักร่วมกันอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรในเรื่องการประหยัด และสิ่งที่ดีควรได้ดำเนินการคือการดำเนินการเรื่องพลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์ซึ่งปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีเทคโนโลยีในการประหยัดพลังงานจากธรรมชาติด้านนี้มากขึ้นตามลำดับ ในการปฏิรูปประเทศไทยนั้น เรื่องพลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์ได้มีการนำเสนอเอกสารด่วนที่เกี่ยวข้อง พลังงานแสงอาทิตย์หลังคาบ้าน (Solar Roof) และ พลังงานแสงอาทิตย์ที่ทำในพื้นที่กว้าง (Solar Garden) จากการได้ไปต่างประเทศพบว่าประเทศในทวีปยุโรป เช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน และเนเธอร์แลนด์ มีการใช้พลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์อยู่มาก นอกจากพลังงานทดแทนจากลม(กังหันลม) ดังนั้นในอนาคตหากวัสดุ อุปกรณ์ ด้านพลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์มีราคาไม่สูง มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ต้องดำเนินการในเรื่องนี้

จากที่กล่าวมาทุกข้อในส่วนของวิสัยทัศน์และรายละเอียดสนับสนุน เพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์นั้นเป็นสิ่งที่อยู่ในวิสัยที่ทำได้เพราะการประสานสัมพันธ์อย่างเข้าใจและเข้าถึงย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จ และการพัฒนาวิสัยทัศน์ (Vision) ตามที่ตั้งไว้คือ “มวล. สร้างบัณฑิตที่ดีและเก่งสู่สังคมไทยและสากล พัฒนาสังคม บนฐานของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่แข็งแกร่งและศิลปะและวัฒนธรรมที่สมบูรณ์ เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของไทย” วิสัยทัศน์และการดำเนินการอีก ๓ ประการที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ต้องดำเนินการเพราะเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนและพัฒนามหาวิทยาลัยให้มั่นคง และเติบโตอย่างโดดเด่นเข้มแข็งรับใช้สังคมได้อย่างภาคภูมิใจ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปได้หากผู้นำทุ่มเท เสียสละ และประสานใจประสานแรงกับบุคลากรของมหาวิทยาลัยคือ

- ๑ การสร้างความรักสามัคคีในหน่วยงาน
- ๒ การดำเนินการศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- ๓ การดำเนินการประหยัดพลังงานและพลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์

อีกประการหนึ่งซึ่งจะต้องดำเนินการให้มีคือ ศูนย์รวมจิตใจและที่พึ่งพิงทางจิตใจของนักศึกษาและบุคลากรมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านด้านศาสนา ตามกรอบคิออุทยานธรรมนิทัศน์ ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการขับเคลื่อนให้มีการสร้างพระนาครปรกเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสครองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ณ บริเวณเกาะกลางน้ำ ด้านหน้าทางเข้ามหาวิทยาลัย เพื่อความสุขสงบร่มเย็นในการอยู่ร่วมกันของนักศึกษา และบุคลากรทุกฝ่ายซึ่งเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สีบพงศ์ ธรรมชาติ)

วันที่ ๒๐ / ๓.๑. / ๕๕